

ΤΕΧΝΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΓΙΑ ΤΟ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΛΥΚΕΙΟ

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα για το Γυμνάσιο και το Λύκειο

Οργάνωση Εκπαιδευτικού Προγράμματος

Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης

Κείμενα - Επιμέλεια - Υλοποίηση

Μαρίνα Τσέκου

Σχεδιασμός εντύπου

Θύμιος Πρεσβύτες, Θοδωρής Αναγνωστόπουλος (Peak Publishing)

Εκτύπωση

Μπάξας Α.Ε.

Το έντυπο αυτό δημιουργήθηκε στο πλαίσιο της έκθεσης

Τέχνης Πολιτική

που οργανώθηκε από το Εθνικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης
και παρουσιάστηκε από τις 13 Οκτωβρίου 2010

έως τις 30 Ιανουαρίου 2011

© ΕΜΣΤ, 2010

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΕΘΝΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΤΕΧΝΗΣ

Κτίριο Ωδείου Αθηνών, Βασ. Γεωργίου Β' 17-19 & Ρηγίλλης

(είσοδος επί της οδού Ρηγίλλης)

Τηλ.: 210 9242111-3, Φαξ: 210 9245200

E-mail: marina.tsekou@emst.gr

www.emst.gr

http://fixit-emst.blogspot.com

Η έκθεση με τίτλο **Τέχνης Πολιτική** του Εθνικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης παρουσιάζει έργα σαράντα ελλήνων και ξένων καλλιτεχνών τα οποία αναφέρονται, άλλα με σαφή και άμεσο τρόπο, άλλα έμμεσα και υπαινικτικά, σε πολιτικά θέματα και γεγονότα.

Πώς εννοούμε, όμως, τον όρο πολιτική; Σύμφωνα με έναν ορισμό της έννοιας, πολιτική είναι *η ενεργός συμμετοχή στη διαμόρφωση αποφάσεων και στην αντιμετώπιση θεμάτων που αφορούν κοινωνικές ομάδες ή το κοινωνικό σύνολο, ή αλλιώς «η συντονισμένη δράση ατόμων ή κοινωνικών ομάδων με σκοπό να πετύχουν στόχους που αφορούν το κοινωνικό σύνολο»*¹.

Μέσα από τους ποικίλους τρόπους έκφρασης που οι καλλιτέχνες της έκθεσης επιλέγουν να εκφραστούν (σχέδια, ζωγραφική, φωτογραφίες, εγκαταστάσεις, βιντεοεγκαταστάσεις, διαδικτυακά έργα κ.ά), θα γνωρίσουμε τη σχέση της σύγχρονης τέχνης με την πολιτική και τη δυνατότητα των καλλιτεχνών σήμερα να ενεργοποιήσουν, προκαλέσουν, επηρεάσουν ή και να διαμορφώσουν την πολιτική σκέψη και δράση. Παγκοσμιοποίηση, οικολογικό πρόβλημα, καταστάσεις και εμπειρίες καταπίεσης, διακρίσεων και βίαιων πολιτικο-κοινωνικών συγκρούσεων, πολιτικές χρήσεις του δημόσιου χώρου, μετανάστευση, συλλογική μνήμη, εθνικισμός, είναι μερικά από τα ζητήματα που θα συζητήσουμε με αφορμή τα έργα της έκθεσης.

Αφού δούμε την έκθεση και συζητήσουμε τα έργα, θα μπορέσουμε να ανταλλάξουμε απόψεις σχετικά με το ρόλο της τέχνης ως εναλλακτικής πολιτικής δράσης, τη δυναμική του καλλιτεχνικού ακτιβισμού και τη διαδραστική σχέση του καλλιτέχνη με το κοινό και ευρύτερα με την κοινότητα, τοπική και παγκόσμια.

1. Από το βιβλίο *Πολιτική και Δίκαιο* της Β' Γενικού Λυκείου, σελ. 9.

ΤΖΟΡΤΖ ΟΣΟΝΤΙ (ΛΑΓΟΣ 1974)

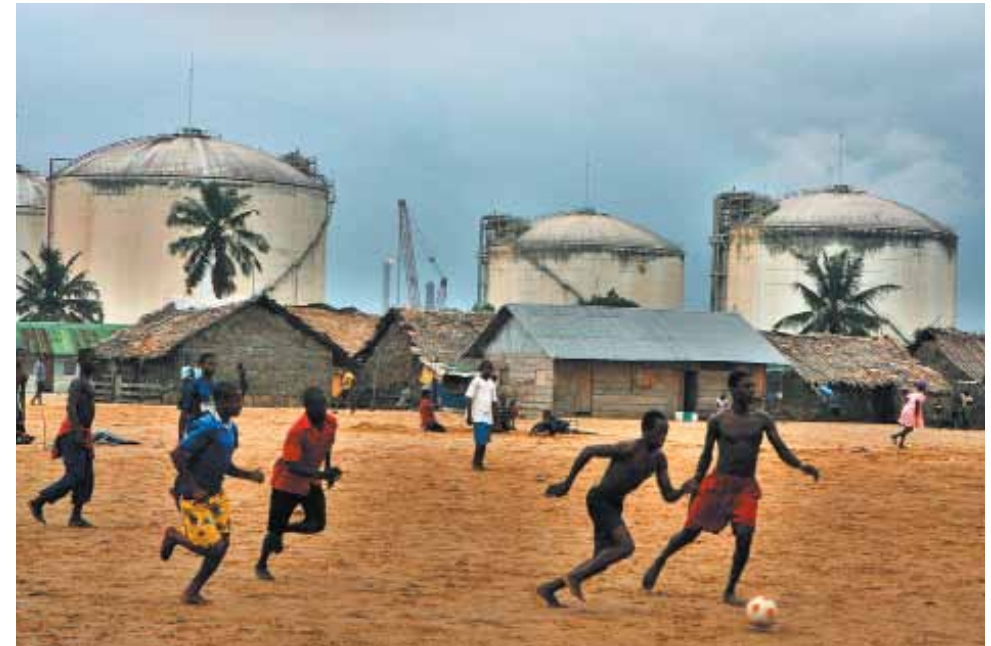
Oil Rich Niger Delta [Το πλούσιο σε πετρέλαιο Δέλτα του Νίγηρα], 2003-2007

Το έργο του Τζορτζ Οσόντι μας μεταφέρει στο Δέλτα του ποταμού Νίγηρα, στη Νιγηρία, μια περιοχή ιδιαίτερης φυσικής ομορφιάς, όπου παράγονται τεράστιες ποσότητες πετρελαίου για να τροφοδοτήσουν την παγκόσμια αγορά.

- Τι γνωρίζετε για το φυσικό περιβάλλον της Νιγηρίας;
- Ποιες εικόνες σας έρχονται στο μυαλό για το Δέλτα του Νίγηρα πριν παρακολουθήσετε το έργο του Οσόντι;
- Ποια εντύπωση σχηματίσατε για την κατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος στην ευρύτερη περιοχή του Δέλτα του Νίγηρα μετά την προβολή φωτογραφιών;
- Πού οφείλεται η περιβαλλοντική υποβάθμιση της περιοχής και πώς αυτό αποτυπώνεται στις φωτογραφίες;
- Ποια συναισθήματα και ποιες σκέψεις σας δημιουργεί η αντίθεση ανάμεσα στο γοητευτικό τοπίο και την τροπική βλάστηση, από τη μια μεριά, και τα πυκνά, μαύρα σύννεφα καπνού και τη ρύπανση του νερού και του εδάφους, από την άλλη;

Εκτός από την περιβαλλοντική καταστροφή που συντελείται εξαιτίας της εξόρυξης πετρελαίου, ο καλλιτέχνης αποτυπώνει τις συνθήκες της καθημερινής ζωής των κατοίκων. Κι ενώ θα περίμενε κανείς μια περιοχή τόσο πλούσια σε πετρέλαιο να αποφέρει μεγάλο πλούτο στους κατοίκους της, οι εικόνες που μας μεταφέρει δεν μαρτυρούν κάτι τέτοιο.

- Γιατί κατά τη γνώμη σας συμβαίνει αυτό;
- Πώς θα περιγράφατε την καθημερινότητα των ανθρώπων που ζουν γύρω από το Δέλτα του Νίγηρα;
- Πιστεύετε ότι ο φωτογράφος δίνει μεγαλύτερη έμφαση στον άνθρωπο, στο τοπίο ή και στα δύο;
- Τι μπορεί να είναι οι βαριά οπλισμένοι μαχητές που παρουσιάζονται σε κάποιες φωτογραφίες; Αναζητείστε πληροφορίες στο διαδίκτυο, στον τύπο ή σε άλλες πηγές.

Oil Rich Niger Delta [Το πλούσιο σε πετρέλαιο Δέλτα του Νίγηρα], 2003-2007
Φωτογραφική εγκατάσταση

- Το έργο του Τζορτζ Οσόντι θα το χαρακτηρίζατε ντοκυμαντέρ ή έργο τέχνης; Δικαιολογείστε την απάντησή σας.
- Πώς κρίνετε τη δύναμη που μπορεί να έχουν έργα σαν αυτό στο να ενημερώσουν, να ευαισθητοποιήσουν, να παρέμβουν και να αλλάξουν πολιτικούς χειρισμούς με δυσάρεστες και επικίνδυνες συνέπειες στη ζωή των ανθρώπων και στον πλανήτη;